

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań dnia 16 czerwca 2014 r.

**Szanowny Pan
Maciej Grabowski
Minister Środowiska**

Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

W związku z trwającym procesem opiniowania założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy „Prawo wodne”, do których Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej przedstawił swoje stanowisko z dnia 4 kwietnia 2014 roku pragnę przedstawić dodatkowe argumenty uzasadniające sprzeciw gmin wiejskich wobec przekazania gminom jako zadania własne zadań z zakresu utrzymywania melioracji wodnych szczegółowych.

W okresie od 1985 roku urządzenia melioracyjne w części szczegółowej na większości obszaru Polski w terenach rolnych nie były należycie konserwowane. Urządzenia drenarskie zostały zamulone z powodu braku swobodnego odpływu wód gruntowych, rowy melioracyjne szczegółowe, mosty i przepusty pozarastały krzewami, drzewami, trawami i innymi porostami. Według wyliczeń specjalistów z WZMUW w Warszawie oraz Instytutu Technologiczno – Przyrodniczego koszt doprowadzenia tych urządzeń do właściwego stanu szacowany jest na kwotę 64 mld zł.

Rolnicy nie są w większości zainteresowani ponoszeniem nakładów na utrzymanie tych urządzeń o czym świadczy uzasadnienie projektu założeń ustawy. Zakłada się pewnego rodzaju przymus ekonomiczny, który miałaby zastosować rada gminy w formie opłaty melioracyjnej. Wprowadzenie tego rodzaju daniny publicznej spotka się z oporem społecznym biorąc pod uwagę wysokość potrzebnych składek. Zarząd Związku aktualizując potrzeby w tym zakresie zakłada, że opłata melioracyjna przewyższy dwukrotnie dotychczasowe dochody gmin z tytułu podatku rolnego.

Urządzenia melioracji szczegółowej zlokalizowane są na prywatnych gruntach rolników. To rolnicy odpowiadają za produkcję rolną, właściciel gruntu może wnioskować o wycinkę drzew lub krzewów, które po 30 latach zaniedbań wyrosły do pokaźnych rozmiarów. Już dzisiaj toczy się wiele postępowań o wycinkę drzew, które chronione są przez stowarzyszenia ekologiczne.

Wiele gospodarstw i działek nie ma uregulowanego stanu prawnego, trwają lub nie postępowania sądowe, spadkowe w tych sprawach. Kto będzie płacił w takim przypadku opłatę melioracyjną?

Racjonalność gospodarki rolnej zależy w dużej mierze od właściwej regulacji stosunków wodnych. Sprawami rolnictwa i kontrolą upraw zajmuje się wyspecjalizowana agencja rządowa – ARMiR. Agencja posiada swoje placówki powiatowe. W powiatach znajduje się obecnie obsługa geodezyjna dotycząca ewidencji gruntów. Dopłaty Agencyjne do rolnictwa, w tym również z UE powinny być uzależnione od właściwej konserwacji urządzeń wodnych.

Obecnie 60% mieszkańców terenów wiejskich nie ma żadnego kontaktu z rolnictwem. Gminy natomiast nie posiadają ustawowych kompetencji z zakresu obsługi rolnictwa. Administracja rządowa zleca wykonywanie wybranych zadań jak np. rozliczanie akcyzy za „paliwo rolnicze”.

Ustawodawca nie przedstawił w projekcie założeń do ustawy skutków finansowych dla gmin wprowadzenia zmian przepisów. Oceniamy że koszty byłyby wysokie.

Wójtowie gmin podczas Zgromadzenia Ogólnego w Poznaniu 15/16 maja br. zdecydowanie sprzeciwili się projektowi założeń ustawy „Prawo wodne” w części dotyczącej wyżej wymienionej kwestii.

Do pozostałych propozycji Związek nie wnosi zastrzeżeń widząc potrzeby zmian regulacji w tych zakresach.

Z poważaniem

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Mariusz Poznański

Załączniki

1. Stanowisko Zarządu Związku z 04.04.2014 r.
2. Wybrane problemy z konserwacją i renowacją rowów melioracyjnych.

Do wiadomości:

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

**Stanowisko Zarządu
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie**

**założeń do projektu ustawy
o zmianie ustawy Prawo wodne**

Biała Rawska, 4 kwietnia 2014 r.

Celem przedkładanego projektu jest wprowadzenie regulacji prawnych reformujących gospodarkę wodną. Przewiduje on między innymi wzmocnienie kompetencji organów jednostek samorządu terytorialnego w zakresie utrzymania wód oraz zarządzania mieniem Skarbu Państwa.

Proponuje się odebranie starostom kompetencji z zakresu nadzoru nad spółkami wodnymi i przekazanie ich wójtom jako zadanie własne, zwiększenie zakresu zadań gminy o nadzór nad utrzymaniem melioracji wodnych szczegółowych oraz utrzymanie i budowę urządzeń odwadniających tereny zurbanizowane.

Związek Gmin Wiejskich RP biorąc pod uwagę fakt, że urządzenia melioracji szczegółowych nie leżą na gruntach gminnych, lecz w większości na gruntach prywatnych właścicieli, oraz że zadania z zakresu ewidencji gruntów prowadzą powiaty, proponuje przekazanie starostom wyżej wymienionych kompetencji. Zadania własne gmin prowadzone są na majątku będącym ich własnością. Proponuje zatem przekazanie starostom nadzoru nad urządzeniami melioracji szczegółowych oraz utrzymanie i budowę urządzeń odwadniających tereny zurbanizowane. Uzasadniamy to również faktem, że ciekły wodny nie zamykają się w granicach gmin, ale wykraczają poza nie. Powiaty mogą wprowadzić jednolite opłaty dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych, które będą wnosić właściciele gruntów i osoby korzystające z funkcjonujących na całym obszarze urządzeń.

Zarząd wnioskuję także, aby Zarządy Dorzeczy zostały wyposażone w kompetencje nieodpłatnego przekazywania gminom na ich wniosek tytułu prawnego do zagospodarowywania turystycznych atrakcyjnych terenów bezpośrednio przylegających do akwenów wodnych, rzek i jezior. Gminy z racji swojego położenia gotowe są porządkować i utrzymywać te tereny, a także zagospodarowywać na cele ogólnodostępnej turystyki i nieodpłatnego wypoczynku mieszkańców. Stosowane obecnie zasady polegające na odpłatnej dzierżawie na okres 3-5 lat nie sprzyjają trwałemu inwestowaniu gmin w turystykę, szczególnie z wykorzystaniem funduszy UE.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Mariusz Poznański

Otrzymują:
Minister Środowiska - Warszawa
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego -
Zespół ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska
Warszawa